

กลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง
STRATEGY TO STRENGTHEN SOLIDARITY BY THE FIVE PRECEPTS OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN THE LOWER
CENTRAL REGION

ปณณรณร เขียรชัยพฤษ์* พิเชษฐ์ หังโต** บุญทัน ดอกไธสงค์***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกระบวนการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง (2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง และ (3) เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน เลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการสภาองค์กร และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ พนักงาน ที่ปฏิบัติงานที่ประจำและปฏิบัติงานที่ชั่วคราว ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง จำนวน 343 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานกระบวนการสร้างความสมานฉันท์ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย 1) การสร้างชุมชนเข้มแข็งแบบพอเพียง ด้วยวิธีการสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยในชุมชน ส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบพึ่งพาตนเอง ยึดถือการประหยัดและการออม

* Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*** Department of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

2) การสร้างสันติวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคี และให้ความเสมอภาคในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งอาศัยองค์กรทางศาสนาและวันสำคัญจัดกิจกรรมสร้างความสันติสุข 3) การสื่อสารอย่างการณยสาร ด้วยวิธีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผยหลายช่องทางและมีการสื่อสารผ่านสื่อแบบสองทาง และสร้างเครือข่ายชุมชนด้วยการสัมมนากับประชาชน 4) ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ด้วยวิธีการจัดการบริหารงานตามหลักกฎหมาย และการออกข้อบัญญัติแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งจัดให้มีศูนย์บริการด้านกฎหมายและการเจรจาไกล่เกลี่ย

2. องค์ประกอบการเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5 ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย 1) การสร้างหลักประกันชีวิต ด้วยวิธีการสนับสนุนความเท่าเทียมของประชาชน และรณรงค์ให้ประชาชนเข้าวัดฟังธรรม 2) การสร้างหลักประกันทรัพย์สิน ด้วยวิธีการสนับสนุนการประกอบสัมมาอาชีพ 3) การสร้างหลักประกันครอบครัว ด้วยวิธีการจัดการอบรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา และจัดกิจกรรมสร้างความปรองดองความซื่อสัตย์ต่อชีวิตคู่ 4) การสร้างหลักประกันสังคม ด้วยวิธีการสนับสนุนการเป็นคนที่มีวาจาไพเราะ ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น รักษาสิ่งจะ ยึดมั่นในคำพูด และมีเจ้าหน้าที่ดูแลด้านเทคโนโลยี ระบบข้อมูล และ 5) การสร้างหลักประกันสุขภาพ ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมลด ละ เลิก การดื่มสุรา ของมีเมาและสิ่งเสพติด และสนับสนุนการลงโทษผู้กระทำความผิดจากการดื่มสุรา ของมีเมาและสิ่งเสพติด รวมทั้งส่งเสริมงานประเพณีงานนันทนาการที่ไม่ใช้สุราและของมีเมา

3. กลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5 ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ระบบครอบครัวแบบพุทธมามกะ 2) กลยุทธ์ระบบชุมชนแบบเศรษฐกิจ 3) กลยุทธ์รูปแบบความสามัคคีที่มีเสถียรภาพ และ 4) กลยุทธ์ระบบการปกครองที่มีธรรมาภิบาล

คำสำคัญ : กลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์, หลักศีล 5, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The objective of this study were (1) to study the operating conditions and reconciliation process of local administrative organization in the lower central region (2) to study the components of reconciliation in accordance with the five moral precepts of the local administrative organization in the lower central region and (3) to present the strategies for strengthening reconciliation in accordance with the five moral precepts of local administrative organization in the lower central region.

This research was the mixed methods between the qualitative and quantitative researches. The qualitative research was collected the data from 30

key informants who were administrators and members of the local councils by in-depth-interview and data were by analyzed descriptive interpretation. The quantitative research was collected the data by questionnaires from 343

The Result of research :

1. The operating conditions and reconciliation process of the local administrative organization in lower central region consists of (1) Creating a strong self-sufficient community by supporting the security in the community, promoting self-reliant careers and encouraging the economize and saving (2) Creating peaceful culture by promoting unity, harmony, and human dignity oriented activities coordinating with religious organizations to create and promote peace and harmony in the community, (3) communicating with kindness contents by means of two-way communication, community network creation by mean of seminar and meeting and (4) restorative conciliation creation by means of administration by laws and orders, participatory rules and regulations issuing and law and arbitrary center building.

2. The composition of reconciliation in accordance with the five moral precepts of the local administrative organization in lower central region consists of (1) life security creation; equal opportunity promotion, monastery-going to practice sermon promotion and self-defense training for people, (2) property security creation by promoting right livelihood (3) family security creation by means of sex education, harmony and faithfulness orientation for the married couples (4) community security creation by promoting people to use polite and sweet words, honoring others, words and promise keeping and there should be staff to look after technology, information systems and (5) health security creation by setting up activities for addicted and intoxicant substances reducing, discarding and in-take-refraining, promoting the punishment for those who committed crime because of addicted, intoxicant liquors and promoting seasonally recreational activities without liquors and alcoholic beverages.

3. Strategies to strengthen reconciliation in accordance with five moral precepts of the local administrative organization in lower central region consists of (1) Buddhist-style family system strategy (2) Economic Community System Strategy (3) Stable unity strategy and 4) Governance Strategy with Good Governance.

Keywords: Strategy Strengthen Solidarity, Five Precepts, Administrative Organization.

1. บทนำ

ประเทศไทยยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน มีพัฒนาการความเจริญทางด้านวัตถุมามากมาย การเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน ซึ่งพัฒนาการด้านวัตถุยิ่งมากขึ้นเท่าไร จะพบ ปัญหาของความขัดแย้งควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในการพัฒนาดังกล่าวกลับกลายเป็นดาบสองคม คือกลายเป็นปัจจัยที่สร้างปัญหาความขัดแย้งให้เกิดขึ้นเหมือนเงาตามตัว และเติบโตไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ปัจจุบันประเทศไทยมีความขัดแย้งในด้านต่างๆ มากน้อยต่างกัน (ยุทธนา พรหมณี, 2557) ได้แก่ (1) ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) หมายถึง ความขัดแย้งภายในตัวบุคคลเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือการไม่แน่ใจการกระทำของตนเองว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่ หรือเกิดความสับสนวุ่นวายในสถานการณ์นั้นๆ จนไม่สามารถตัดสินใจ (2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลเนื่องจากความไม่เห็นด้วยในเรื่องราว การกระทำหรือจุดประสงค์ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลเกิดขึ้นส่วนใหญ่มีผลมาจากความแตกต่างของบุคคลในด้านการรับรู้ พื้นฐานการศึกษาและครอบครัว ตลอดจนสถานภาพ ความขัดแย้งชนิดนี้จะเป็นสิ่งสกัดกั้นบุคคลให้มีการติดต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) หมายถึง ความขัดแย้งของสมาชิกภายในกลุ่มที่เกิดขึ้นจากความไม่เห็นด้วย เนื่องจากแนวคิดต่างกัน ดังนั้นเมื่อสมาชิกสรุปผลจากข้อมูลเดียวกันโดยสรุปต่างกันจึงทำให้เกิดความขัดแย้ง (4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่ม เช่น ความขัดแย้งของกลุ่มสหภาพแรงงานและคณะกรรมการประนีประนอม ถ้าปรากฏว่าไม่สามารถตกลงแก้ปัญหาได้ ความขัดแย้งชนิดนี้มักจะนำไปสู่การแข่งขันและเกิดผลในแง่ของการชนะ-แพ้ (5) ความขัดแย้งในองค์การ (Interorganizational Conflict) เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานเดียวกันเกี่ยวกับด้านวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้งานสำเร็จ และ (6) ความขัดแย้งระหว่างองค์การ (Interorganizational Conflict) หมายถึงความขัดแย้งระหว่างองค์การที่ต้องใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือลูกค้ากลุ่มเดียวกัน มีการแข่งขันหรือความสัมพันธ์ว่าจะเกิดปฏิสัมพันธ์ในแง่ใด ถ้ามีการขัดแย้งสูงจะมีผลต่อความพยายามขององค์การที่จะเข้าควบคุมแหล่งทรัพยากร รักษาสมดุลของส่วนแบ่งตลาดมีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา และอาจจะมีการติดต่อเจรจากับองค์การนั้นๆ เพื่อแก้ไขความขัดแย้ง

การสร้างความสัมพันธ์(ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 265.) จำเป็นต้องหาทางออกในลักษณะของ “ทางออกร่วม” ภายใต้แนวคิด “ความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์หรืองดงามในความแตกต่างหลากหลาย” เพื่อ “สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน” ในการลดโอกาสเสี่ยงของสภาพการเข้าใจผิดคิดคลาดเคลื่อนที่จะกลายเป็นโอกาสให้กับความขัดแย้งและปิดช่องทางการลูกลามอันจะนำไปสู่ความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายซึ่งเป็นพลังในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาวิทัศน์ (Paradigm Shift และการพัฒนาสังคมสันติสุขในระยะยาวอีกทางหนึ่ง

ประเทศไทย ตามลัทธิมานะโนประชากรและเคหะ พ.ศ.2557 ประชากรไทยนับถือพระพุทธศาสนา(ประเทศไทย, ศาสนา, 2557.) ส่วนใหญ่นับถือนิกายเถรวาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นศาสนา

ประจำชาติของประเทศไทยโดยพลตินัย แม้ว่าจะยังไม่มีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใดเลยก็ตาม ทั้งนี้ ประเทศไทยถือได้ว่ามีผู้นับถือศาสนาพุทธมากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก เป็นเวลาอันยาวนาน โดยเป็น สถาบันหลัก และเอกลักษณ์ของชนชาติไทย เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยมาเป็นเวลาอันช้านาน ซึ่งหลักคำสอนของพระพุทธศาสนานั้น มุ่งส่งเสริมให้มีการคิดอย่างมีเหตุผล และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมทางด้านร่างกายจิตใจและสังคมจึงมีหลักการที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้ใดมีสุขภาพสมบูรณ์สามารถควบคุมร่างกายและจิตใจได้เป็นอย่างดี จิตจะทำหน้าที่ควบคุมและสั่งการทำงานทุกอย่างของร่างกายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข “ศีล”(พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2531: 292.) หมายถึง ความประพฤติดีทางกาย และวาจา หรือการรักษากายและวาจาให้เรียบร้อยให้ตั้งอยู่ในความดีงาม รักษาประเพณีตามระเบียบวินัยให้ปกติ มีการทำงานที่สะอาดปราศจากโทษเป็นความสุจริตทางกาย วาจาและอาชีพ พระพุทธศาสนามีหลักการเบื้องต้นกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติคือหลักศีล 5 เพื่อขัดเกลานิสัยใจคอให้มนุษย์มีความประพฤติที่ดี และการกระทำที่ดีย่อมรู้จักยับยั้งชั่งใจ จะทำ จะพูด จะคิด ต้องไตร่ตรองให้รอบคอบดีเสียก่อน ถ้าสังคมขาดการควบคุมด้วยศีลลวงละเมิดลิตธิของผู้อื่น ถ้าสังคมควบคุมด้วยศีลไม่ประทุษร้ายกัน ด้วยกาย วาจาสังคมของเราจะน่าอยู่มากทีเดียว

สมานฉันท์ หมายถึง “ความพอใจร่วมกัน” หรือ “ความเห็นพ้องกัน” หมายถึงสภาพอันพึงปรารถนาที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญไปสู่ความเจริญงอกงามของประเทศไทย สังคมไทย และประชาชนชาวไทย “สมานฉันท์” เป็นได้ทั้ง “ผลลัพธ์” และ “วิธีการ” ถ้าเป็น “ผลลัพธ์” เราจะพูดว่า “ขอให้เกิดความสมานฉันท์ขึ้นในสังคมไทย” กระบวนการที่เห็นพ้องต้องกันและการบรรลุ “ผลลัพธ์” ที่เห็นพ้องต้องกัน โดยเป็นความเห็นพ้องต้องกันของฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การจะก้าวไปสู่สังคมสมานฉันท์ได้ ต้องอาศัยปัจจัย 3 ประการ คือ (1) ระบบและโครงสร้างที่เอื้อให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการพัฒนา (2) สังคมจะต้องมีจิตสำนึกและวัฒนธรรมที่เต็มไปด้วยความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน และ (3) จะต้องร่วมกันสร้างหรือนำกระบวนการหรือทักษะใหม่ๆ มาใช้ให้มากขึ้นเพราะ “การจะก้าวไปสู่สังคมสมานฉันท์ได้มีปัจจัยหลายประการที่ซับซ้อน” เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ภาษา การเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ และค่านิยมต่าง ๆ เป็นต้น (ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม, 2549 : 7.)

แนวทางการสร้างความสมานฉันท์ สภาพความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ที่อยู่ร่วมกันเสมือนเป็นญาติพี่น้อง มีความห่วงใย เอื้ออาทรต่อกัน เมื่อมีปัญหาขัดแย้งเกิดขึ้น ใช้วิธีการเสวนาพูดคุยเพื่อหาทางออกของปัญหาที่ขัดแย้งร่วมกันโดยไม่ใช้ความรุนแรง โดยนำวิธีการต่างๆ ดังนี้ (1) การสร้างชุมชนเข้มแข็งแบบพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการดำเนินการในด้านการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การจัดการความรู้และการเรียนรู้ของคนในชุมชน มีการประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการชุมชน การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากรในชุมชน และการพัฒนาองค์กรในชุมชน (2) การสร้างสันติวัฒนธรรม หมายถึงแบบแผน ประเพณีหรือวิถีชีวิตที่ปฏิเสธ ความรุนแรงทุกชนิด โดยเน้นความ

เอื้ออาทร ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ความคิดเชิงบวก การสาน เสวนาหรือหันหน้ามาพูดคุยกัน และตระหนักถึงคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อให้เกิด ความสมานฉันท์ (3) การสื่อสารอย่างกา รุณยสาร หมายถึง การสื่อสารด้วยความรัก ความเข้าใจ การไม่มีอคติต่อกัน มีความหวังดีที่ต้องการ ให้ผู้อื่นมีความสุข เป็นการสื่อสารที่ เปี่ยมด้วยความกรุณา และมีความรู้ด้านจิตวิทยาเชิงพุทธ ประกอบในการสื่อสาร โดยชี้ให้เห็น ถึงความสัมพันธ์ที่แยกส่วนออกจากกันไม่ได้ในกระบวนการ สื่อสารเพื่อสร้างสันติภาพ การเผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งข้อมูล ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับ ความขัดแย้งได้รับรู้ข้อมูล และสามารถตรวจสอบอย่างละเอียดว่ามีมูลเหตุอันใดที่นำไปสู่ความ ขัดแย้ง และ(4) ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ หมายถึง การใช้กระบวนการยุติธรรมเข้ามามีส่วนช่วย ในสร้างความสมานฉันท์ การบังคับใช้กฎหมายจากภาครัฐเพื่อป้องกันความรุนแรงจะต้องเป็นไป อย่างเข้มงวด ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้ง ได้มีส่วนร่วม ในการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหารวมกัน โดยทำให้ผู้เสียหายมีโอกาสได้รับการ เยียวยา และ ผู้กระทำผิดมีโอกาสแก้ไขความผิดพลาดที่ตนเองได้กระทำ อันมีเป้าหมายสุดท้ายไปสู่ การสร้างความสมานฉันท์ในสังคม

ศีล 5 (กรุงเทพมหานคร, 2542 : 109-112.) คือ การประพฤติชอบที่เป็นกุศล คือการไม่ ล่วงละเมิดทางกาย วาจา มีดังต่อไปนี้ คือ (1) ปาณาติปาตา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการ ฆ่าสัตว์ ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตของตนโดยไม่เบียดเบียนชีวิตร่างกายของผู้อื่นสัตว์อื่น แต่ เป็นผู้มิมีใจประกอบด้วยเมตตากรุณา มีความรักความหวังดีต่อกันเป็นพื้นฐาน (2) อทินนาทานา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ด้วยอาการแห่งการขโมย มี ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตของคนโดยไม่เบียดเบียนทรัพย์สิน และไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ของ ผู้อื่น ด้วยการลักขโมย เป็นต้น แต่เป็นการดำเนินชีวิตโดยสุจริตยุติธรรม หาเลี้ยงชีพโดยชอบ เรียกว่า สัมมาอาชีวะ(3) กาเมสุ มิจฉาจารา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดใน กามซึ่งเป็นความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตของตนโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นในทางคู่ครอง ไม่ละเมิด สิทธิในบุคคลผู้เป็นที่รักของผู้อื่น รวมทั้งไม่ผิดประเวณีทางเพศ ไม่ประพฤตินอกใจคู่ครองของตนเอง มีใจมั่นคงในคู่ครองของตน สามารถควบคุมอารมณ์ในเรื่องเพศได้(4) มุสาวาทา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ คือ มีความประพฤติหรือ การดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียน ผู้อื่นด้วยวาจาที่เป็นเท็จหลอกลวง อันเป็นสาเหตุตัดรอน หรือทำลายประโยชน์ของผู้อื่นแต่มีความ ซื่อสัตย์ มีสัจจะ รักษาสัจจะ พูดแต่คำจริง คำมีประโยชน์คำสมานฉันท์สามัคคี เป็นต้น (5) สุราเมรย มัชชปะมาทัฏฐานา เวรมณี หมายถึง เจตนางดเว้นจากของมึนเมาคือ สุราเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่ง ความประมาท คือ ความประพฤติ หรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการดื่ม การสูบ ฉีด สิ่งที่เป็นพิษให้โทษแก่ร่างกาย คือเป็นยาเสพติดทุกประเภท อันเป็นเหตุให้เกิดความประมาทพลาดพลั้ง เกิดความมัวเมา เสียสติสัมปชัญญะ และทำให้เสียคุณภาพความเป็นคน แต่มีสติระวังตัวมิให้ติดสิ่ง เสพติดเหล่านั้นๆ ทั้งสามารถควบคุมจิตใจ ควบคุมอารมณ์มิให้ตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดทั้งหลาย ด้วย

การปกครองท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็น รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรนี้ได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน หรือหมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน(โกวิท พวงงาม, 2548 : 28.)

ภาคกลางตอนล่าง(ราชกิจจานุเบกษา, 2552 : 33.) หมายถึงจังหวัดต้นแบบการบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO) กำหนดกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการภาคกลางตอนล่าง 1 ที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 กำหนดประกอบด้วย 4 จังหวัด คือ (1) จังหวัดราชบุรี (2) จังหวัดนครปฐม (3) จังหวัดกาญจนบุรี และ (4) จังหวัดสุพรรณบุรี

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรว่ามีความจำเป็นต้องมีกระบวนการในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามแนวพุทธศาสนา โดยเฉพาะหลักศีล 5 ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของศาสนาพุทธซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางและวิธีการที่ปฏิบัติได้ และปรากฏผลเป็นรูปธรรมที่แท้จริง อันจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปบูรณาการกับการเสริมสร้างความสมานฉันท์ตรงตามเป้าหมาย และก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง

2.2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง

2.3 เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากพระไตรปิฎก ตำรา บทความ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสมานฉันท์ คือ ความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญ แนวคิดความสมานฉันท์ในปัจจุบัน หลักการเสริมสร้างความสมานฉันท์ และหลักศีล 5

3.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ (1)หลักการสร้างความสามานฉันท์ ได้แก่ การสร้างชุมชนเข้มแข็งแบบพอเพียง, การสร้างสันติวัฒนธรรม, การสื่อสารอย่างการณยสาร และความยุติธรรมเชิงสามานฉันท์ และ (2) หลักการเสริมสร้างความสามานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ได้แก่ ศีล 5 ข้อ 1 การสร้างหลักประกันชีวิต, ศีล 5 ข้อ 2 การสร้างหลักประกันทรัพย์สิน, ศีล 5 ข้อ 3 การสร้างหลักประกันครอบครัว, ศีล 5 ข้อ 4 การสร้างหลักประกันสังคม และศีล 5 ข้อ 5 การสร้างหลักประกันสุขภาพ

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ กลยุทธ์การเสริมสร้างความสามานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ได้แก่ ระบบครอบครัวแบบพุทธมามกะ, ระบบชุมชนแบบเศรษฐกิจพอเพียง, รูปแบบความสามัคคีที่มีเสถียรภาพ,และ รูปแบบการปกครองที่มีธรรมาภิบาล

3.3 ขอบเขตด้านประชากร/และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.3.1 งานวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง ในพื้นที่ที่กำหนดศึกษาใน 4 จังหวัด คือ (1) จังหวัดราชบุรี (2) จังหวัดนครปฐม(3) จังหวัดกาญจนบุรี และ (4) จังหวัดสุพรรณบุรี รวม 30 คน ประกอบด้วย (1) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการ (2) สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3.2 งานวิจัยเชิงปริมาณ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง ในพื้นที่ที่กำหนดศึกษาใน 4 จังหวัด คือ (1) จังหวัดราชบุรี (2) จังหวัดนครปฐม (3) จังหวัดกาญจนบุรี และ(4) จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 2,387 คน ประกอบด้วย (1) ข้าราชการ และพนักงานราชการ (2) ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว

3.4 ขอบเขตสถานที่

กำหนดสถานที่ที่จะทำการศึกษาคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง ประกอบด้วย (1) จังหวัดราชบุรี (2) จังหวัดนครปฐม (3) จังหวัดกาญจนบุรี และ (4) จังหวัดสุพรรณบุรี

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Method) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักและการวิจัยเชิงปริมาณสนับสนุน การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นของการศึกษาในรายละเอียดที่สำคัญ และมีความครอบคลุมในเนื้อหาสาระสำคัญที่ทำการศึกษาอย่างครบถ้วน พร้อมกันนั้น ในการวิจัยเชิงคุณภาพ จะทำให้ได้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก (In-depth) ที่มีรายละเอียดชัดเจนสามารถนำมาวิเคราะห์ในเชิงตรรกะได้ จำนวน 30 คน การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) มีผู้เชี่ยวชาญและผู้ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 13 รูป/คน

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง มีบุคลากร จำนวน 2,387 คน ใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 p. 608.) ได้ตัวอย่างที่จะศึกษา 343 คน วิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างชุมชนเข้มแข็งแบบพอเพียง 2) การสร้างสันติวัฒนธรรม 3) การสื่อสารอย่างบูรณยสาร และ 4) ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

แบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบและหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ หรือ IOC ได้ค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อ การทำ Try Out กับประชากร 30 คนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.850

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก 30 คน และแบบสนทนากลุ่มแบบไม่มีโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลหลัก 13 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง จำนวน 343 คน มีข้อคำถาม 40 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราส่วนประเมินค่าระดับความคิดเห็น (Rating Scale) เป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มเฉพาะแบบไม่มีโครงสร้างกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 13 รูป/คน

6. ผลการวิจัย

6.1 สภาพการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง มีการดำเนินการดังนี้ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับฝ่ายปกครองจัดรูปแบบการปกครองตนเองของประชาชนเป็นชุมชนในท้องถิ่นที่เป็นเขตเมืองโดยและให้มีการเลือกตั้งผู้แทนให้มีหน้าที่ในการดูแลชุมชนภายใต้กรอบของกฎหมายและภายใต้การกำกับ ควบคุม ดูแล (2) ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพแบบพึ่งพาตนเองแก่ประชาชน โดยคำนึงถึงวัตถุดิบทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น ตามศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงนิเวศน์ (4) ส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบพึ่งพาตนเองทำเองใช้เอง (5) สนับสนุนระบบสหกรณ์เพื่อการประกอบอาชีพ (6) สนับสนุนการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในชุมชนด้วยตนเอง (7) สนับสนุนการจัดตลาดนัดเพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า (8) สนับสนุนการออมทรัพย์เพื่อการประกอบอาชีพ

6.2 องค์ประกอบกำรเสริมสร้งความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง มีการดำนเนินการดังนี้ (1) ดำนเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 โดยจัดกิจกรรมพุทธศาสนา (2) จัดให้มีการปฏิบัติธรรมเพื่อส่งเสริมจิตใจ (3) อบรมให้ความรู้การจั้ดหลักสูัตรธรรมศึกษา (4) นำเทคโนโลยีมาใช้ติดตั้งกล้องวงจรปิดการเพิ่มแสงสว่างไฟฟ้า (5) อบรมการเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายโดยการทำบัญชีครัวเรือน (6) ส่งเสริมสถาบันครอบครัว คัดเลือกครอบครัวอบอุ่นร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน สนับสนุนการมีความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ให้เกียรติต่อสามี-ภรรยา (7) จัดการประชาพิจารณ์เพื่อหาทางออกร่วมกันให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเต็มที่ (8) จัดกิจกรรมเพื่อลด ละ เลิก การดื่มสุราและงดกิจกรรมที่มีสุรา

6.3 กลยุทธ์การเสริมสร้งความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5 ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์ระบบครอบครัวแบบพุทธมามกะ ด้วยการดำนเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 และจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดพุทธศาสนา (2) กลยุทธ์ระบบชุมชนแบบเศรษฐกิจ ด้วยการดำนเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานการผลิต และสนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อสร้งความเข้มแข็ง (3) กลยุทธ์รูปแบบความสามัคคีที่มีเสถียรภาพ ด้วยการดำนเนินการโครงการสร้งความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และสร้งความรัก ความสามัคคีความร่วมมือจากประชาชนในลักษณะพลังแผ่นดิน และ(4) กลยุทธ์ระบบการปกครองที่มีธรรมาภิบาล ด้วยการดำนเนินการโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร และพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและการบริการประชาชน

7. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้งความสมานฉันท์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง มุ่งเน้นการค้นหารูปแบบกลยุทธ์การเสริมสร้งความสมานฉันท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง ตามหลักพุทธธรรม ที่จะส่งผลให้มีการเสริมสร้งความสมานฉันท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลาง ตอนล่าง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างยั่งยืนและอย่างมีบูรณาการตามหลักพุทธธรรม การอภิปรายผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ต่อไปนี้

7.1 กลยุทธ์ด้านระบบครอบครัวแบบพุทธมามกะ พบว่ามีแนวทางที่สามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้งความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ดังนี้ ดำนเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในหมู่บ้าน หรือชุมชนที่พร้อม โดยจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมการรักษาศีล 5 จัดเทศนาธรรมเน้นแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ซึ่ประโยชน์ของการรักษาศีล 5 ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหากษฏา กิตติโสภโณ (แซ่หลี่) ศึกษาเรื่อง “การสร้งความปรองดองสมานฉันท์ ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”พบว่า การสร้งความปรองดองสมานฉันท์นั้น เริ่มจากการสร้งความปรองดองในจิตใจของแต่ละคนก่อน เพื่อสร้งสันติภาพสู่สังคมภายนอก โดยใช้หลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ส่วนกระบวนการสร้งความปรองดองสมานฉันท์ ด้วยการ

ขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านศีล 5 (พระมหากษัตริยา กิตติโสภณ (แช่หล้า), 2558.) และสอดคล้องกับการศึกษาของธีรชัย ชูติมันต์ ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการจัดการชุมชนตามแนววิถีพุทธที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” พบว่า การจัดการชุมชนตามแนววิถีพุทธที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ด้วยหลักชุมชนดี เพราะคนมีศีล มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวคนในชุมชน รู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ขยันในการหาและ รักษาทรัพย์ อยู่อย่างปลอดภัย ชุมชนปลอดภัยเป็นสังคมที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันความรู้ ถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อกัน (ธีรชัย ชูติมันต์, 2558.)

7.2 กลยุทธ์ด้านระบบชุมชนแบบเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ามีแนวทางที่สามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง ดังนี้ จัดรูปแบบการปกครองตนเองของประชาชนเป็นชุมชนในเขตเมือง หรือให้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านในท้องถิ่นที่เป็นชนบท และให้มีการจัดการปกครอง ดูแลตนเองในระดับหนึ่ง โดยให้มีการเลือกตั้งตัวแทนเป็นผู้นำและคณะกรรมการดำเนินการ ให้มีอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กำหนดให้ ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของเดือนเพ็ญ พิงคหา ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ : กรณีศึกษาของการบริหารสวนตำบลทุ่งก่อ กิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย” พบว่าการจัดการบริหารงานแบบกระจายอำนาจโดยประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ การเลือกตั้งสมาชิกขององค์กรปกครองท้องถิ่นโดยการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกขององค์กรปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการศึกษาให้แก่ชุมชน การเสนอปัญหาต่าง ๆ ในท้องถิ่น(เดือนเพ็ญ พิงคหา, 2549)

7.3 กลยุทธ์ด้านรูปแบบความสามัคคีที่มีเสถียรภาพ สรุปความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ดังนี้ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทย เสริมสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การจัดการบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนา การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคม และมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของประสงค์ โตนดศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างความสมานฉันท์กับการแก้ไขวิกฤตความขัดแย้งใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” พบว่าแนวทางการส่งเสริมความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์สามารถสร้างความเป็นธรรม ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม และสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองของประเทศได้ โดยรัฐบาลต้องส่งเสริมความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในด้านการส่งเสริมให้ชุมชน มีบทบาทในการแก้ปัญหาด้วยชุมชนเอง (ประสงค์ โตนด, 2556.)

7.4 กลยุทธ์ด้านรูปแบบการปกครองที่มีธรรมาภิบาล สรุปความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 ดังนี้ พัฒนารูปแบบการปกครองให้มีธรรมาภิบาล ตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบงานและการให้บริการประชาชน คำนึงถึงความต้องการของประชาชน พัฒนากลไกการทำงานที่เข้มแข็งและโปร่งใส โดยอาศัยความร่วมมือเป็นภาคีหรือข้อตกลงความร่วมมือ และการบูรณาการระหว่าง

หน่วยงาน ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของพระปลัดปิยศักดิ์ ปิยธมโม (พรมณีนวงศ์) ศึกษาเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง” พบว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารส่วนตำบล ยึดหลักธรรมาภิบาล นำหลักนิติธรรมมาใช้ในการบริหาร การปฏิบัติกฎระเบียบที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย(พระปลัดปิยศักดิ์ ปิยธมโม (พรมณีนวงศ์), 2558.) ตามข้อสรุปนี้สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่) ศึกษาเรื่อง “การสร้างความปลอดภัยของสมานฉันท์ ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่ากลยุทธ์ที่หนึ่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการกลางและศูนย์อำนวยการความสะอาดระดับชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีวัสดุอุปกรณ์ในการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล เป็นศูนย์ประสานงานและขับเคลื่อนโครงการ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง(พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ (แช่หลี่), 2558)

7.5 องค์ความรู้ จากการการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง” ที่ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เขียนเป็นองค์ความรู้และอธิบายได้ตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพแผนที่ 1 กลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามหลักศีล 5

1) “**ครอบครัวพุทธมามกะ**” มีการจัดให้มีการอบรมปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนให้มีจิตเจตคติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับหลักศาสนาพุทธ เพื่อเป็นตัวแทนประชาสัมพันธ์หลักการที่ถูกต้อง มีการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าวัดฟังธรรม ปฏิบัติธรรม รวมทั้งการสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสืบทอดพุทธศาสนาต่าง ๆ

2) “**ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง**” มีการสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานการผลิตทางการเกษตรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ตามวิถีชีวิตดั้งเดิม บนพื้นฐานวัฒนธรรมของชุมชน และสนับสนุนวิทยากรในการฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน โดยคำนึงถึงวัตถุดิบทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาชุมชนและหมู่บ้านในพื้นที่ในลักษณะให้ดำเนินชีวิตแบบพึ่งพาตนเองในหลายด้าน

3) “**ความสามัคคีที่มีเสถียรภาพ**” มีความร่วมมือกับฝ่ายปกครองและตำรวจสร้างความเป็นธรรมในสังคมตามแนวทางการสร้างความสมานฉันท์ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทย การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งสนับสนุนการแสดงออกทางวัฒนธรรม ประเพณีของตนเองอย่างเต็มที่ภายใต้กรอบของกฎหมาย

4) “**การปกครองที่มีธรรมาภิบาล**” มีการปกครองที่มีธรรมาภิบาล ตามแนวคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งจะบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ และมีศูนย์ช่วยเหลือประชาชนให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ความความยุติธรรม มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งจะบริการประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะมีการบูรณาการการเสริมสร้างความสมานฉันท์กับภาคีรัฐอื่นในการดำเนินการ โดยควรที่จะเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การกำหนดแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม ตลอดจนการกำหนดการนำแผนการ โครงการ หรือกิจกรรมไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่แท้จริงต่อไป

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรที่จะส่งเสริมเรื่องการศึกษา การให้ความรู้ ให้กับประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการการเสริมสร้างความสมานฉันท์อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในขณะเข้าร่วมกิจกรรม หรือขณะได้รับการชี้แจง

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรกำหนดให้มีการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐอื่น ภาคเอกชน หรือประชาชน ผ่านการทำประชาคมโดยใช้ระบบหมุนเวียนไปตามหมู่บ้านด้วยการประสัมพันธ์

ระบบตัวแทนในรูปของคณะกรรมการหมู่บ้าน การใช้ประเพณีท้องถิ่นในการเข้าไปร่วมกิจกรรมเพื่อรับทราบปัญหา รวมทั้งการบริหารแบบมีส่วนร่วมทุกอย่างแบบองค์รวม

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรใช้วิธีการในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของประชาชน ให้มีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิดนโยบาย การร่วมมือร่วมใจต่อนโยบาย การร่วมแรงร่วมลงมือทำตามนโยบาย หรือแม้แต่การร่วมทุนตามนโยบาย ตลอดจนการร่วมรับผลประโยชน์อย่างเหมาะสม

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรใช้หลักคุณธรรมในการนำเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ทุกคนต้องมีจิตอาสาและมีความเสียสละต่อส่วนร่วม มีการดำเนินโดยไม่แบ่งฝ่าย การประสานการปฏิบัติไปยังผู้นำท้องถิ่น ผู้นำองค์กร ผู้นำสถานศึกษา ผู้นำทางศาสนา ให้เป็นตัวกลางในการเชื่อมความสัมพันธ์การดำเนินงาน

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีผู้บริหาร ผู้นำ และผู้ปฏิบัติงานที่มีความอ่อนน้อมเสียสละต่อส่วนรวม รักษาสิ่งที่ดีที่เคยพบได้ ผู้นำท้องถิ่นจะต้องรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ต้องมีความรอบรู้ชุมชนผู้นำท้องถิ่น มีระดับการศึกษาที่ดี มีความพร้อมด้านวิสัยทัศน์หากประชาชนจะต้องเรียกร้องให้เปิดเผยข้อมูล

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำการศึกษาวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 นี้ไปศึกษาวิจัยในท้องถิ่นอื่น เพื่อวัดค่าความสัมฤทธิ์ผล

2) ควรนำการศึกษาวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักศีล 5 นี้ไปศึกษาวิจัยในในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐอื่น

3) ควรนำการศึกษาวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามหลักพุทธธรรมอื่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบผล

References

- Deonpen Phingha. (2006). "Participation of People In Decentralized Administration: Case Study of Thungkor Sub-District Administrative Organizations Wiangchiangrung District Chiangrai Province". *Thesis of Master Degree, Public Administration*. Chiangrai Rajabhat Institute University.
- Phra Thewethee (Prayut Payutto). (1989). *Buddhism Dictionary, Edition code. 4th Edition*. Bangkok: Dansutha Printing.

- Phramaha Krisada Kittisophano (Saelee). (2016). "Creating Harmonious Reconciliation with the project of preserving the 5 sacred precepts of Ayutthaya Province". *Research report*. Faculty of Social Sciences: Mahachulalongkorn Rajavidyalaya University.
- Phrapalad Piyasak Piyadhammo (Peeramaneewong). (2016). "Strategic development of local government organizations. In the Northern lower Region". *Thesis of Philosophy Degree, Public Administration* Graduate School: Mahachulalongkorn Rajavidyalaya University.
- Prasong Tanod. (2008). "Strengthening reconciliation and conflict resolution in the 3 southern border provinces". *Thesis of Philosophy Degree, (Political Science)*. Ramkhamhaeng University.
- Royal Academy. (2003) .*Royal Academy Dictionary*. 1st Edition. Bangkok : Namee Book Publication Limited.
- Taro Yamane. (1973). Refer to Theerawut Ekakul. *Research Methods in Behavioral Sciences and Social Sciences*. Ubon Rachathani : Rajabhat Institute University.
- Theerachai Chutiman. (2016). "Community-based management model that affects local development Of the local administrative organization". *Thesis of Philosophy Degree, Public Administration*. Graduate School: Mahachulalongkorn Rajavidyalaya University.

60

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ) เมษายน-มิถุนายน 2560